

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

N:o 36
3 sept.

Illustrerad Veckotidning för Söndagsskolan och Hemmet.
Redaktör: J. B. GAUFFIN, Uppsala.

28 årg.
1911.

Rikets delning.

1 Kon. 12: 12—19.

Ärlidat är under september och oktober månader läste vi i denna tidning om judafolkets öden intill konung Salomos död omkring tusen år före Kristi födelse. Vi skola nu under samma tid läsa några strödda drag ur samma folks historia intill återkomsten från fångenskapen i Babels land.

Vi börja då med rikets delning. Under Davids och Salomos regeringsår hade Israel blivit ett mäktigt folk, som grannfolken icke vågade anfalla med krig. Israels krigshär var stor och väl övad. Men under Salomos sista levnadsår började tecken till svaghet visa sig. Konungen betungade sitt folk med tunga skatter, och hovet och huvudstadens befolkning hade börjat leva i hedniska synder och laster. Och synd är alltid ett folks fördärv.

När Salomos son Rehabeam övertog regeringen, var knotet och missnöjet över hovets slöseri och över de stora skatterna allmänt. Den nye konungen synes ha varit en högmodig, envis och dum människa, som föraktade de gamles och erfarnes råd och lånade sitt öra åt unge lycksökares smicker. I stället för att lätta folkets skattebördor och själv börja leva ett enkelt, sparsamt och rättfärdigt liv, hotade han att kräva ut större skatter av folket.

Störst var missnöjet bland de tio nordliga stammarna, som dessutom hade en klok och driftig anförare i Jerobeam. Denne hade förut uppträtt emot Salomos slöseri och mot de tunga skatterna, men måst fly till Egypten. Vid konungavalet i Sikem var han åter hemma och förde de missnöjdes talan gent emot Rehabeam. Då denne icke ville lätta det tunga oket utan lovade att tukta folket med skorpiongissel, avfölo de tio nordliga stammarna, bildade ett eget rike och valde Jerobeam, Nebats son till konung. På det sättet uppkommo två rikena, Juda rike och Israels rike. Till det förra och till Rehabeam slöto sig Juda och Benjamins stammar samt halva Manasse, till Israels rike och Jerobeam höllo sig alla de övriga.

Rikets delning blev till obotlig skada för Herrens menighet. Då skedde i stort, vad som sker, när ett hem går sönder, och far och mor skiljas åt i ovänskap. Det blir till sorg och olycka för barnen, som här skulle ha fostrats till goda människor i kärlek och tro. Men när ett rike styckas eller går under, då föröds det stora hem, där tusenden skulle bott tillsammans i samdräkt och frid, då skövlas en av mänsklighetens kulturhårdar, där tusenden skulle fostrats för att fylla sin uppgift i mänsklighetens historia. Rikets delning var början till juda-

folkets undergång såsom självständig nation. Nu bo de spridda bland jordens övriga folk.

Men vi, som nu läsa judafolkets sorgliga öden, vi skola taga varning av deras ofärd. Vilja vi vårt folks och vårt lands väl, då måste vi, som nu äro barn eller ungt folk, lära oss hålla tillsammans i enhet och trofasthet. Vi måste lära oss att avsky våra nationalsynder och våra nationallyten och övergiva dem.

Svenskarnes mest framträdande nationalsynder äro dryckenskap, sedelöshet, det rysliga och råa svärjandet vid djävulen, avundsjuka, brist på fosterlandskärlek och ansvarskänsla och en idiotisk vurm för allt främmande och utländskt, varjämte vi sakna kärlek till det goda och nyttiga arbetet.

Bedjen Gud om nåd till att kunna arbeta med glädje, såsom män och kvinnor höves! Lären Eder att älska Sverige och allt gott, som finnes i vårt land, och som är svenskt. Deltagen aldrig i dryckenskap, öven aldrig svordom och lösaktighet och unnen edra vänner och landsmän allt gott! Vi måste, med ett ord, bliva sant gudfruktiga och goda människor, som arbeta med friskt mod och obruten kraft för vårt folks och vårt lands timliga och andliga välfärd. Då kunna vi vänta Guds välsignelse över oss och vårt land.

J. B. Gauffin.

Astrid.

(Forts. fr. föreg. n:r.)

”Det är mamma, som har bett Gud, att jag måtte bli räddad, det är jag viss om“, sade hon och skakade sitt lockiga huvud, när Astrid sökte draga sig undan hennes tack. ”Och det är Gud, som har givit dig mod och kraft; men därför kan jag väl få tacka dig.“ Hon slog armarna omkring henne och drog henne in till sig i vagnen.

Man sände bud efter länsmanen, och knappt fyra timmar senare körde hans vagn upp framför prästgården. Men då låg Lilly till sängs, och feberns rosor brände på barnets kinder. Förskräckelsen och det att hon så tunnklädd kom ut i höstnatten hade varit för mycket för henne.

Hon stirrade på fadern utan att känna

igen honom, men hon var ängslig för att någon skulle taga hennes fattiga vän ifrån henne.

Då fadern orolig böjde sig över henne, rörde hon läpparna och ansträngde sig för att tala.

“Det brinner“, mumlade hon. “Rummet är fullt av rök, och pappa är borta, och Lina och Karin är ute, men Gud är hos mig, och mamma har nog bett honom rädda mig! — Jag undrar, om Astrid visste det? — Pappa, du får inte höra på Lina och Karin — de tycka inte om, att jag är tillsammans med Astrid — men inte bryr du dig om att folk är dåligt klädda — gör du det? — — De är stygga mot henne hos Samuelssons — du måste taga dig an henne för min skull, pappa. — Är det du, Astrid? Jag kan inte se dig för röken; men du har rätt — Gud hjälper oss nog.“

Fadern reste sig upp och torkade sveten ur pannan.

“Är det du, som heter Astrid?“ sporde han och strök vänligt med handen över den lilla fattiga flickans hår.

“Ja“, svarade den lilla flickan lågt.

“Du är alltså min lilla dotters räddarinna, efter vad kyrkoherden berättar.“

“Jag såg elden först“, sade hon, “och jag hade så kort väg.“

“Och ett så modigt hjärta“, tillade länsmannen.

“Har doktorn kommit?“ fortfor han vänd till kyrkoherden.

“Där kommer han“, svarade denne, som stod vid fönstret, och i nästa ögonblick trädde läkaren in i rummet.

Det var oroliga minuter de som nu följde, men spänningen skulle icke vara länge.

“Det är ingen fara på färde“, sade doktorn, när han undersökt Lilly. “Det är egentligen förskräckelsen, som varit för mycket för henne. Men jag tror ni får låta henne behålla sin lilla räddarinna ett par dagar till“, fortfor han leende. “Det ser ut som om de vore goda vänner.“

Det skedde efter doktors önskan. Men hon fick ej behålla Astrid endast de få dagar, som de på grund av Lillys sjukdom måste tillbringa i den gästfria prästgården — deingo också följas åt till länsmannens nya hem. Lilly kunde ej skiljas ifrån henne, och inom kort hade hon också intagit en plats i den barnkäre länsmannens hjärta. De två flickorna lekte tillsammans och läste tillsammans. Nu skakar icke längre den gamle skolläraren på huvudet över den lilla flickans bakvända svar, och gossarne reta henne icke mera. De hava nu lärt sig värdera henne, och själv har hon nu också lärt mera än fjärde budet, som hon strävade så hårt med den där höstaftonen — hon har lärt, att Gud är kärlek en.

(Slut.)

J sommarvärmen.

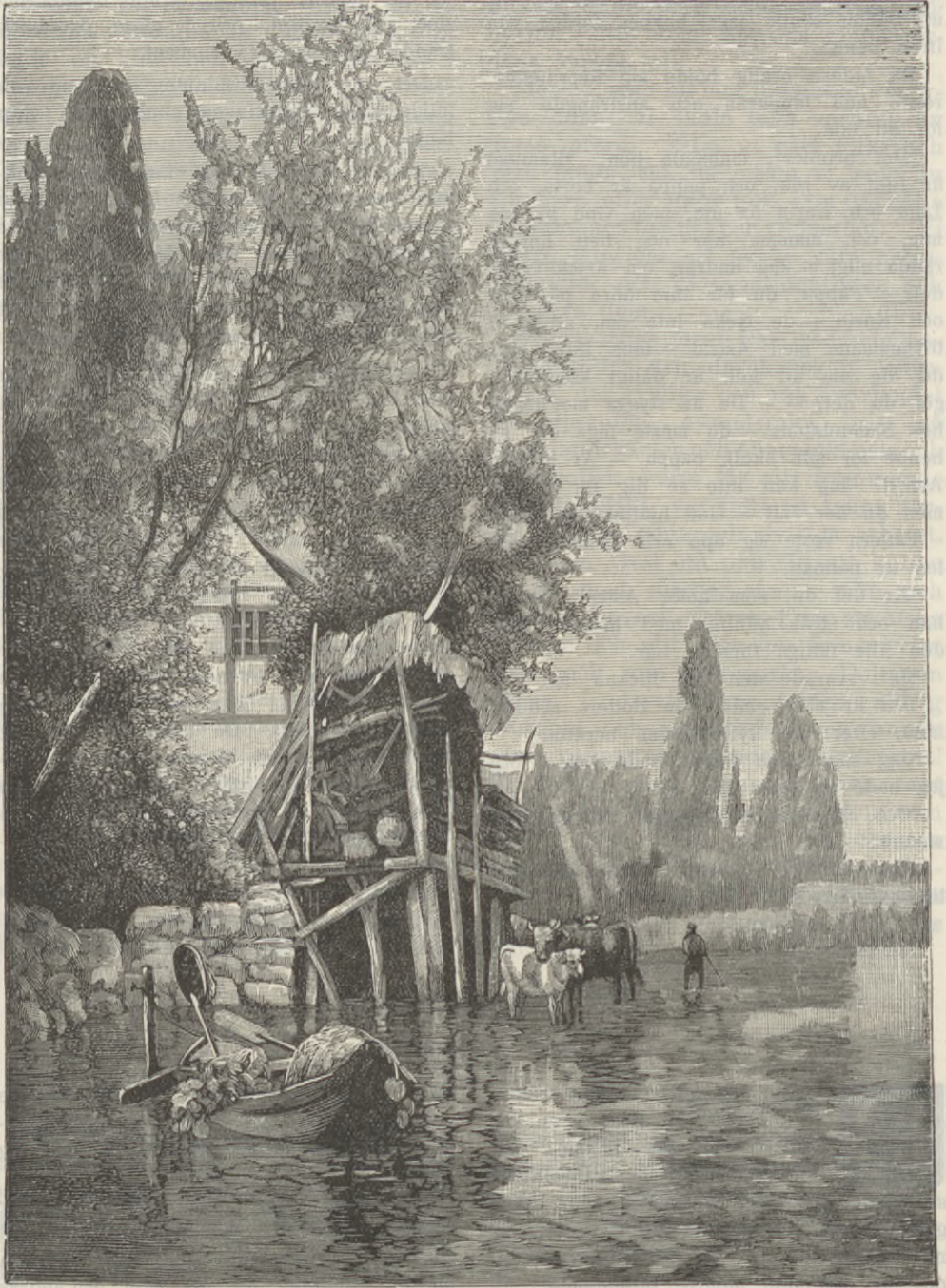
Med två teckningar.

Det var en härlig insjövik utanför Johans och Evas hem. Om vintern var den makalös, när den låg täckt av spegelblank skridskois, och om sommaren, när solen gassade, och man inte riktigt visste, var man skulle göra av sig för värmens skull, då var den inte mindre inbjudande.

Viken hade den finaste och mjukaste sandbotten, som slöt sig som sammet om

små nakna barnfötter. Ty här badade syskonen flitigt och lärde sig simma, innan de ännu börjat skolan och lärt sig läsa.

Far hade sagt: “Ni måste lära er simma ordentligt. Det är inte bara ett stort nöje i alla edra dar, utan det kan bli till räddning för ert eget och andras liv.“ Och mor nickade åt sina små och hjälpte dem och lärde dem “sim-

INSJÖVIKEN UTANFÖR HEMMET.

JOHANS OCH EVAS FISKAFÄNGE.

tagen“ för både händer och fötter. Därav kom det sig, att de båda syskonen lärde sig simma, innan de kunde läsa rent.

När sommarvärmen blev riktigt stor, då var det inte bara Johan och Eva, som plaskade i viken. Då kommo också korna dit för att finna svalka och skugga under ett egendomligt skjul, som far byggt för deras skull.

Men det var inte bara människorna och korna, som älskade den där insjöviken. Dit tyckte också fiskarna om att komma. Långt ut i sjön plägade far lägga ut not och nät för att fånga dem. Men invid stranden sutto Johan och Eva i sommarvärmen och metade. Då brukade abborrarna nappa så energiskt, och lika energiskt drogo syskonen dem upp ur vattnet, slaktade dem och gömde dem i korgen bland allöv och granris. Mört och små braxen nappade även de, men det var inte på samma sätt och inte så ärligt menat. Emellertid följde nog en och annan med upp och gömdes i korgen bland abborrarna.

En dag hade Johan och Eva fått låna fars båt för att ro litet längre ut på viken för att meta. De visste, att fisken därute var större. Kusin Per fick också följa med. Ja, vad det nappade den dagen. Stora abborrar och breda braxenflror följde med upp. Slutligen fick både Johan och Per på en gång väldiga napp,

Johan lyfte in en ganska stor braxen. Per hade fått en ännu större på sin krok. Metspöet stod som en båge, och Per orkade inte lyfta in den stora fisken, som sam vid båt-kanten och slog med stjärten, så att vattnet yrde om båten. Per räckte metspöet åt Eva och sprang själv för att med händerna lyfta in sin braxen i båten. Han fick också tag i den med händerna, men när han lyfte, förlorade han själv jämvikten och dök på huvudet i vattnet.

Per kunde inte simma och skulle nog drunknat, om inte Johan kastat av sig hatt och jacka och hoppat i efter honom. Johan tog Per i kragen och lyfte honom upp på båt-kanten, där Eva räckte honom en hjälpare hand. Med den andra höll hon ännu Pers metspö med den stora braxen simmande hit och dit i vattnet. Men Per var bärgad, och då Johan själv kommit upp i båten, tog han håven och satte under den stora fisken och lyfte också den inom bords.

Per var naturligtvis litet duven efter det ofrivilliga badet, men Johan slog honom på hans våta skuldra, så det smällde, under det han leende yttrade: "I dag slipper du allt mors ris, när du kommer hem med en tvåkilos braxen och därtill så många duktiga abborrar."

Men fiskafånget slutade för den gången.

J. B. Gauffin.

Hon skall komma.

n moder gick en dag ut i staden, åtföljd av sin lille gosse. Först gjordes ett besök hos mormor, och då den lille, som vanligt, trivdes gott hos henne, fick han stanna, till dess hans mamma vid sextiden skulle komma och hämta honom.

Tiden gick, snart var klockan nära sex, och mormor började undra, om gossens mamma skulle komma och hämta honom i kväll.

"Jo, visst kommer hon", svarade den lille.

Nu slog klockan sex. "Jag tror inte, att mamma kommer", sade mormor, "hon tycker visst, att du kan stanna hos mormor i natt."

"Men jag är säker, att hon kommer", sade den lille gossen med tillförsikt och väntade tåligt på sin mamma.

Tiden gick, det var nu tid för honom att gå till sängs, och mormor var ganska säker, att hans mamma inte skulle komma.

”Jo, men jag vet, att hon kommer“, upprepade gossen på nytt.

”Hur kan du veta det så säkert?“ frågade mormor.

”Jo, för att hon sade, att om hon inte vore här precis klockan sex, så skulle hon i alla fall komma litet senare för att hämta mig. Och när min mamma har sagt

det, så gör hon det också. Hon har aldrig talat osanning för mig.“

Efter en liten stund kom också hans mamma och hämtade honom.

Du moder, som tilläventyrs läser detta — skulle ditt barn kunna avlägga samma vittnesbörd om dig?

Fädernas arv.

Det går hett till nu igen där-borta hos Backmans“, sade fru Vahlberg till snickaremästare Werner. ”Det är ett rysligt liv däruppe, när Backman har sin svåra tid, och man känner sig alltid hågad att skänka spriten sin förbannelse, då man ser, huru den skapar olycka i familjerna.“

”Ja, hos mig frestas ingen; jag har aldrig någon sprit hemma i mitt hus“, svarade mästern Werner och satte hyveln i den fasta, vita ekbrädan, som han höll på att förarbeta till bordsskiva.

Fru Vahlberg var sysselsatt med att hänga upp tvätt på gården, och den hederlige snickaremästaren stod inne i sin verkstad, vars fönster låg utåt gården. Fönstret stod öppet, och de båda granarna voro varandra så nära, att de knappt behövde höja sin röst, då de samtalade.

Från huset inne på gården hördes den drucken mans genomträngande, hesa stämma. Man kunde höra varje ord, om man vill lyssna, och det ehuru en smärt, blek kvinnogestalt för ett ögonblick skymtade vid fönstret för att stänga det, när oväsendet började.

”Jo, nu kan man riktigt få höra, hur den krabaten väsnas“, sade mästern Werner och satte ner hyveln för att lyssna.

”Det gör mig ont om den stackars hustrun och de många barnen“, tillade fru Vahlberg och höll för ett ögonblick upp med sitt arbete för att även hon lyssna till de hemska ljuden från en drucken människa. Från hustrun hörde man ingen-

ting. Antingen svarade hon icke, eller gjorde hon det mycket tyst.

”Hon skäms väl ändå för, att folk skall höra, huru hennes usling till man bär sig åt“, menade fru Vahlberg. ”Jag tycker det skulle vara henne likgiltigt, vad folk säger. Hon själv är väl van vid att höra honom, och hon har nog mer än en gång känt hans hand vila tung över sig.“

”Hon är en fin människa, fru Backman, och en sådan natur vänjer sig aldrig vid grovheter“, menade mästern Werner. ”Det sjöngs väl inte för henne, när hon låg i vaggan, huru det en gång skulle gestalta sig för henne i livet.“

”Har ni känt henne förr?“

”Ja, visst har jag känt henne. Fadern var glasmästare i A, där min hustru var född. Anna var en fin, vacker flicka och gällde för att vara något stolt, därför att hon bar sitt huvud högt och hade ett så fint sätt. Men stolt var hon inte, fast hon var fin och annorlunda än andra flickor. Hon hade många beundrare, men hon visade bort dem alla.“

”Såå? Och den uslingen Backman, den tog hon? Han var god nog åt henne?“

”Ja, så går det. Men han var en vacker karl på den tiden. Hans far hade varit droskägare, men han var nu död och modern också. Supit ihjäl sig båda två.“

”Vad för något?“

”Jo, som jag säger. Supit ihjäl sig både fadern och modern. Den ena söp värre än den andra. Hon hemma i huset, han på krogen. Sedan slog de varann både gula och blå. Men så blev det plötsligt slut på leken. Han fick hjärtför-

lamning och hittades en dag död på gatan, och hon sprang i fyllan och villan i sjön och drunknade.“

“Det är alltså arv från far och mor?”

“Ja, så ser det ut. Men det visste inte Anna. När hon lärde känna Backman, var han ung och såg bra ut, och ingen avrådde henne från att gifta sig med honom. Han var ju droskägare, och det sades, att han ägde en liten förmögenhet. Ingen i trakten visste heller någonting om hans föräldrar och hans förflutna liv. Detta erfor man först senare.“

“Men han drack väl redan då?”

“Ja, naturligtvis. Den, som fastnat i dyn och inte äger en fast vilja att komma upp, honom kan ingen hjälpa. Men han förstod att dölja det då, både för folket och för Anna. Nå ja, sedan de blivit gifta, kom det nog i dagen, och det dröjde inte heller så länge, innan han druckit upp allt, vad han ägde. Han var redan skuldsatt, när han gifte sig, och han tänkte väl, att Annas förmögenhet skulle hjälpa honom på fötter. Men den gick naturligtvis samma väg.“

“Och sedan får hustrun försörja familjen och mannen med“, sade fru Vahlberg föraktligt. “Men se, där komma de stackars barnkräken från skolan. Inte kan man väl låta dem gå dit upp mitt i ett sådant oväsen. — Kom hit, Hildegard och Louise och du med, Susy, och hjälp mig sätta fast nypor i kläderna. — Vill ni?”

Barnen sprungo beredvilligt fram. Men plötsligt stannade de såsom fastväxta.

Däruppe bakom det stängda fönstret hördes tydligt en hes röst skrika: “Jag säger dig, att om du inte på ögonblicket gör mig till viljes, din eländiga slyna, så stryper jag dig, så att du inte kan andas mer, du — du.“ Så hördes ett vilt slammer med stolar och plötsligt ett brak — ett tungt fall.“

“Gode Gud, har han strypt henne?” skrek fru Vahlberg förfärad och ilade med darrande knän uppför den trånga trappan till Backmans bostad och ryckte häftigt upp dörren.

Därinne låg den grovlemmade mannen

medvetlös på golvet. Han blödde ur ett hål vid tinningen, och hans hustru bemödade sig ivrigt att återkalla honom till medvetande.

“Ursäkta mig, fru Backman“, sade fru Vahlberg nästan förlägen. “Jag tyckte mig höra ljudet av ett fall, och då fruktade jag, att ni gjort er illa.“

“Min man föll omkull och stötte sig mot bordshörnet. Gud vare tack, att ej stöten tog på det farligaste stället. Ni är mycket vänlig, fru Vahlberg“, framprässade den unga kvinnan mödosamt.

“Skall jag hjälpa er? Ni måste väl försöka få honom i säng?”

“Jag tror, han är för tung. Jag skall försöka ge honom ett bekvämare läge här på golvet. Tack så mycket, fru Vahlberg, jag kan gott reda mig själv.“

Fru Backman önskade tydligen icke, att en främmande skulle få blicka djupare in i deras husliga liv. Detta märkte fru Vahlberg och drog sig tillbaka med en skakning på huvudet. Men när hon kom ner på gården, gick hon fram till snickareverkstadens öppna fönster, som låg helt nära marken, stödde armarna mot fönsterbrädan och meddelade mästern Werner i ljudliga viskningar, vad hon sett däruppe.

(Forts.)

Bibelläsning

eller vad står det i nästa söndags text?
Veckan 4—10 Sept. 1911.

M. 4. 1 Kon. 17:1—16. Profeten Elia.

T. 5. v. 1. Elia förkunnar Guds dom över Ahab och hans folk.

O. 6. v. 2—3. Elia i ensamhet vid bäcken Kerit.

T. 7. v. 4—6. Herren förser.

F. 8. v. 7—9. Elia får nya order.

L. 9. v. 10—12. Till Sarefat i nöd.

S. 10. v. 13—16. Gud förvandlar nöden i välsignelse.

Söndagsskoltext för den 10 Sept.

13 Söndagen e. Trefaldighet.

Profeten Elia.

1 Kon. 17:1—16.

Minnesvers: Ps. 27:5. Han döljer mig i sin hydda på olyckans dag, han beskärmar mig i sitt tjäll, han för mig upp på en klippa.